

kretu dvor. kanceláře ze dne 22. května 1805 a ustanovení § 57 zák. čís. 50/1854 namítá proti žalobě, že jako patron není povinen nésti náklad, pokud se týče přispívati na opravu kostela proto, že opravy byly provedeny bez úředního povolení a bez konkurenčního jednání. Žalovaný nedovozuje tedy zproštění své povinnosti »ze zvláštních důvodů soukromého práva«, nýbrž z předpisů veřejnoprávních. Žádá-li však žalobce na žalovaném zaplacení z příčiny patronátu, a onen výjimečný případ příslušnosti soudní tu není, jest vzhledem k širokému doslovu prvního odstavce § 34 zák. čís. 50/1874 (»jiné povinnosti, jež kdo žádá«), námitku nepřipustnosti pořadu práva uznati za důvodnou. Vždyť soud nemůže prováděti konkurenční jednání, v němž je stanoviti povinnost patrona ke stavbě a rozsah této povinnosti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Jest pravda, že podle § 34 zákona ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. zák. v rozepřích o dávky nebo jiné povinnosti, jež kdo žádá z příčiny patronátu, přísluší rozhodovati pořadem stolic úřadům spravujícím věci duchovní, a že jen, kdyby patron dovozoval, že jest dávek nebo jiných povinností zcela nebo z části zproštěn ze zvláštních důvodů soukromého práva, jest věc vyřídití pořadem práva, o kterýžto případ v souzené rozepři zřejmě nejde. Ale žalobce, a to právě přezírá rekursní soud, nežádá na žalované straně zaplacení z příčiny patronátu, nýbrž proto, že učinil za žalovaného náklad, o němž tvrdí, že jej žalovaný podle zákona byl povinen učiniti sám (§ 1042 obč. zák.), pokud se týče, že učinil za žalovaného, na jeho účet, náklad, který byl nutný (§ 1036 obč. zák.) aneb žalovanému alespoň zřejmě a převážně prospěšným (§ 1037 obč. zák.). Jest tudíž žalobní prosba zřejmě opřena o důvody ryze soukromého práva, při čemž se podotýká, že, pokud se žalobce opírá o předpis § 1042 obč. zák., nepadá na váhu, zda žalovaný měl náklad učiniti podle soukromého či veřejného práva, a že tu jen rozhoduje, že náklad měl učiniti podle zákona.

Čís. 10738.

§ 35 knih. zák. má na mysli nedostatek formálních náležitostí vkladné listiny, nikoliv nedostatek celé listiny ze souhrnu několika listin potřebných k žádanému knihovnímu jednání.

I vkladu i záznamu přísluší poznamenané pořadí jen, bylo-li o zápis žádáno v předepsané lhůtě s připojením vyhotovení usnesení povolujícího poznámku.

Předpisu § 88, třetí odstavec, knih. zák. nelze použiti, musí-li se žadatel domáhati na odpůrci prvopisu listiny teprve sporem.

K n i h o v n í s o u d vyhověl žádosti Josefa Ch-a o povolení záznamu zástavního práva v pořadí poznámky zadlužení. R e k u r s n í s o u d k rekursu Emilie J-ové knihovně žádost zamítl. D ů v o d y: Stěžovatelka domáhá se zrušení, správně změny, napadeného usnesení v tom směru, že se sice povoluje záznam zástavního práva, že se však žádost o záznam v pořadí poznámky pořadí zamítá. Stížnost v tomto směru jest odůvodněna. Podle § 56 knih. zák. lze právo, pro které bylo nabyto poznámky pořadí, knihovně zapsati na průkaz vyhotovení usnesení o povolení poznámky pořadí, kteréž musí tudíž býti ke knihovně žádosti přiloženo jako listina vkladní. Knihovně soud neměl vklad, pokud se týče záznam zástavního práva v pořadí poznámky povolit, poněvadž tomu brání ustanovení § 94 čís. 3 knih. zák., neboť žádost není v tomto směru opřena o potřebnou listinu. Tvzení knihovně žádosti o záznam zástavního práva, jimiž se žadatel snaží omluviti nepředložení usnesení o poznámce pořadí, a osvědčení v tom směru nabídnutá jsou pro vyřízení knihovně žádosti zcela nerozhodná, an knihovně soud má ve smyslu § 95 knih. zák. rozhodnouti bez výsledku stran a bez předchozího řízení — leda že by šlo o případ §§ 88, 89 knih. zák., který tu však nepřichází v úvahu. Pokud první soud povolil záznam práva zástavního v pořadí poznámky zadlužení, spočívá toto rozhodnutí na nesprávném použití zákona a bylo k rekursu rozhodnouti, že se knihovně žádost v tomto směru zamítá. V ostatním směru zůstalo knihovně usnesení prvního soudu rekurssem nedotčeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu Josefa Ch-a.

D ů v o d y:

Pokus dovolací stížnosti, dolíčiti, že listiny, podle nichž lze povolit vklad zástavního práva v poznamenaném pořadí, řádný dlužní úpis, pokud se týče řádné prohlášení o uznání dluhu, a usnesení povolující poznámku pořadí, tvoří jediný celek, jaksi jedinou listinu, a že, schází-li tomuto celku ono usnesení, sluší ho pokládati alespoň za listinu, která má všeobecné náležitosti §§ 26, 27 knih. zák. pro knihovně zápis, nemá však všechny náležitosti stanovené ke vkladu v žádaném pořadí (§§ 31 až 34 a 56 knih. zák.), takže podle ní může býti povolen alespoň záznam v poznamenaném pořadí (§ 35 knih. zák.), nemůže se setkat s úspěchem, protože § 35 má na mysli nedostatek formálních náležitostí listiny ke vkladu nutných, nikoli nedostatek celé listiny ze souhrnu několika listin k žádanému knihovně jednání potřebných. Mimo to plyne z doslovu § 56, že i vkladu i záznamu přísluší poznamenané pořadí jen, bylo-li o zápis žádáno v předepsané lhůtě s vyhotovením usnesení povolujícího poznámku, takže bez tohoto usnesení nelze v poznamenaném pořadí povolit ani vklad ani záznam. Neprávem se dovolací stížnost opírá o ustanovení § 86 a násl. kn. zák. Na mysli jí tane zřejmě předpis § 88 třetí odstavec kn. zák. Avšak předpis ten tu neplatí, protože upravuje jen případy, kde nemůže býti prvopis listiny h n e d předložen, ježto jest u j i n é h o ú ř a d u, od něhož lze jeho předložení v krátké době

očekávati, ale nevztahuje se na případ, o který tu jde, kde se žadatelka prvopisu listiny musí domáhati na odpůrci teprve sporem. Výtku dovolací stížnosti, že rekursní soud neprávem změnil usnesení prvního soudu, ačkoli stížnost navrhovala jen jeho zrušení, je lichá, protože z celkového doslovu konečného návrhu stížnosti lze jasně seznati, že jí v pravdě šlo o změnu rozhodnutí prvního soudu v tom směru, jak rozhodl rekursní soud.

Čís. 10739.

Je-li dlužník podle exekučního titulu povinen platiti výživné každého prvního toho kterého měsíce do 14 dnů, nastává splatnost teprve 14., nikoliv 1. toho kterého měsíce. Splatnosti vymáhané pohledávky jest třeba již v čase podání exekučního návrhu.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1931, R I 308/31.)

Návrh, by byla povolena exekuce k vydobytí výživného, soud první stolice zamítl, rekursní soud exekuci povolil.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Podle soudního smíru ze dne 1. března 1930, jenž ohledně nezletilého Jana Z-a byl opatrovnickým soudem schválen, zavázal se povinný platiti na výživu nezletilého manželského dítěte k rukám matky měsíčně 150 Kč počínajíc 1. března 1930 a pak každého prvního toho kterého měsíce do čtrnácti dní pod exekucí. Bylo proto výživné 150 Kč, na povinném za měsíc září 1930 k návrhu matky dítěte exekučně vymáhané splatné teprve dne 14. září 1930, nikoli, jak rekursní soud v napadeném usnesení uvedl, již dne 1. září 1930. Jest tudíž návrh na povolení exekuce k vydobytí tohoto výživného, který došel na soud dne 8. září 1930, předčasný a musel již z tohoto důvodu býti zamítnut, jak právem učinil soud první stolice. Neboť podle § 7 ex. ř. lze exekuci povolit jen pro nárok splatný. Ježto soud nemůže věděti, co se stane po podání návrhu, o němž jest mu zásadně rozhodnouti co nejdříve a bez jakéhokoliv šetření, rozhoduje, pokud jde o splatnost vymáhaného nároku, doba návrhu. Bylo proto vyhověti dovolacímu rekursu a obnoviti zamítavé usnesení prvního soudu.

Čís. 10740.

Uvedl-li první soud jen v důvodech rozsudku, že námitka nepřipustnosti pořadu práva není opodstatněna, a druhý soud v důvodech svého rozsudku prohlásil, že jest v otázce nepřipustnosti pořadu práva vázán, ježto si nebylo v tom směru proti rozsudku prvního soudu stěžováno.